

Stadens gemensamma plan för förebyggande av
missbruk och ingripande vid användning av
berusningsmedel
inom förskoleundervisningen, den grundläggande
utbildningen och gymnasierna

KAUNIAISTEN KAUPUNKI – GRANKULLA STAD

Bilaga 4 till planen för elev- och studerandevård

Uppdaterad: våren 2026

Nästa granskning: senast våren 2029

Innehållsförteckning

1 Alkohol- och drogprevention som en del av lärande och välbefinnande från förskoleundervisningen till gymnasiet.....	1
2 Alkohol- och drogprevention i samarbete med vårdnadshavarna	3
3 Riktlinjer för krissituationer	4
4 Handlingsplan vid situationer med användning av nikotinprodukter	4
4.1 Situationer som gäller minderårig elev/studerande.....	4
4.2 Situationer som gäller myndig studerande.....	6
5 Handlingsplan vid situationer med användning av berusningsmedel.....	7
5.1 Situationer som gäller minderårig elev/studerande.....	7
5.2 Situationer som gäller myndig studerande.....	8
6 Handlingsplan för situationer där en myndig studerande har spelproblem	10
7 Disciplinära åtgärder, ordningsregler och tryggande åtgärder	11
8 Dokumentation och dataskydd	12
9 Genomförande, uppföljning och utvärdering av det förebyggande missbruksprogrammet	13
10 Tillgång till planen	13

1 Alkohol- och drogprevention som en del av lärande och välbefinnande från förskoleundervisningen till gymnasiet

Målet med alkohol- och drogprevention är att

1. förebygga och senarelägga användningen av berusningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spelproblem
2. förebygga att redan påbörjad användning eller pågående spelproblem blir mer skadligt
3. förebygga de skador som uppstår för individer och samhällen till följd av användning och spelande.

Användningen av berusningsmedel och nikotinprodukter samt spelproblem är förknippade med sociala och hälsorelaterade skador samt en risk för beroendeutveckling. Skador kan till exempel vara skuldsättning, olyckor, smittsamma sjukdomar och psykiska problem. Genom alkohol- och drogprevention främjar vi också öppenheten och minskar stigmat kring missbruk och beroende. Det här gör det lättare att söka stöd.

I förskoleundervisningen fokuserar alkohol- och drogpreventionen på att stödja föräldraskapet samt att ingripa om barnet har symtom. Inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen skapas grunden för utvecklingen av interaktionsförmågan och förmågan att fungera i sociala situationer. Genom att trygga barns uppväxtförhållanden kan vi förebygga skador som är orsakade av missbruk.

I förskoleundervisningen stärker vi hälsosamma levnadsvanor hos barnen genom att integrera innehåll som främjar välbefinnandet och hälsan i undervisningen. Barnen får stöd i utvecklingen av självkänslan och uppmuntras att diskutera och skaffa information om sitt eget välbefinnande och sin hälsa. Dessutom utvecklar vi lärmiljön så att den stöder välbefinnande och förebygger missbruksrelaterade skador.

Att reflektera över i förskoleundervisningen

- Hur genomför vi de ovan nämnda sakerna i praktiken?
- Vilken är elev- och studerandevårdens roll i det förebyggande arbetet?
- Hur stöder vi hälsosamma levnadsvanor hos barnen och välbefinnande i vardagen?

Grundskolan och gymnasiet är centrala aktörer i att främja barns och ungas hälsa och välbefinnande, och de har en betydande roll i det förebyggande arbetet. I skolgemenskaperna i Grankulla genomförs långsiktig och systematisk alkohol- och drogprevention som en del av helheten kring lärande och välbefinnande.

Det förebyggande arbetssättet genomförs genom att vi integrerar innehåll som stärker välbefinnandet, hälsan samt emotionella färdigheter och interaktionsförmågan i olika läroämnen. Vi stöder elevernas och de studerandes självkänsla och positiva självbild, och vi uppmuntrar dem att diskutera och skaffa information om sitt eget välbefinnande och sin hälsa. Målet är att stärka förmågan att göra val som främjar välbefinnandet i vardagen.

Vi stärker elevernas och de studerandes förståelse för riskerna med missbruk genom aktuellt och åldersanpassat material, såsom bilder och videor. Samtidigt stöder vi de faktorer som skyddar mot missbruk. Vi genomför det förebyggande arbetet också genom att utveckla skolans verksamhetskultur och lärmiljö så att de stöder alkohol- och drogfrihet och förebygger skador. Eleverna och de studerande deltar i behandlingen av resultaten från enkäterna Hälsa i skolan och i planeringen av åtgärder utgående från resultaten.

Alkohol- och drogpreventionen vid läroanstalten består av följande delområden:

1. stöd för en sund tillväxt och utveckling hos eleverna och de studerande samt stöd för emotionella färdigheter och interaktionsförmåga
2. främjande av en hälsosam och trygg lärmiljö som stöder välbefinnandet
3. interaktiv missbruksfostran som en del av undervisningen och skolans vardag
4. uppföljning av missbrukssituationen vid läroanstalten, till exempel med hjälp av resultaten från enkäten Hälsa i skolan
5. ett gott och fungerande samarbete med vårdnadshavarna
6. stöd för lärande och studier så att eleven/de studerande klarar sina studier
7. sektorsövergripande samarbete inom elev- och studerandevården samt regelbundna hälsoundersökningar
8. tidigt ingripande i rätt tid vid missbruk
9. samarbete med tjänsterna inom Västra Nylands välfärdsområde samt ungdomstjänsterna
10. samarbete med aktörer inom det lokala nätverket och organisationer för förebyggande missbrukarvård samt polisen
11. samarbete med fritidsaktörer, såsom idrotts- och kulturtjänsterna samt andra hobbyaktörer.

Ärenden som den gemensamma elev- och studerandevårdsgruppen beslutar om

- Hur genomförs alkohol- och drogprevention i vår läroanstalt?
- Vilken är den gemensamma elev- och studerandevårdens roll inom alkohol- och drogprevention?
- Hur säkerställer vi samarbetet med elever/studerande och vårdnadshavare inom alkohol- och drogprevention?

Gemensamt överenskomna riktlinjer antecknas i läsårsplanen eller i den gemensamma elev- och studerandevårdsgruppens årsklocka.

Definition av berusningsmedel

Med berusningsmedel avses i denna plan alkohol, tobaks- och nikotinprodukter (såsom cigaretter, e-cigaretter, nikotinpåsar och snus), narkotika samt läkemedel som används i berusningssyfte, lösningsmedel och andra motsvarande ämnen.

Dessutom ingår spelproblem i helheten alkohol- och drogprevention, eftersom spelproblem kan medföra liknande mekanismer för beroende och skador som användning av berusningsmedel. Förebyggande av spelproblem och åtgärder vid spelproblem genomförs som en del av läroanstaltens välfärdsarbete och elev- och studerandevård.

Tidig identifiering

Tidigt ingripande är en central del av arbetet med missbruk och beroende. Personalen observerar och reagerar vid oro så tidigt som möjligt.

Många tecken på missbruk är sådana som även kan förekomma hos en tonåring av andra orsaker, såsom trötthet, nedstämdhet, humörsvingningar och rastlöshet. Skolans personal och vårdnadshavarna kan dock tillsammans dela sina observationer och betrakta missbruk som en möjlig orsak till förändrat beteende hos eleven.

Tecken som kan väcka oro är till exempel:

- ökad frånvaro eller inlärningssvårigheter
- tydlig förändring i beteendet
- trötthet, koncentrationssvårigheter
- tillbakadragenhet eller konflikter
- fysiska förändringar eller misstanke om berusning.

Principer för att ta upp saken:

- för samtalet respektfullt och konfidentiellt
- utgå från iakttagelser, inte antaganden
- eleven/den studerande blir hörd och hens åsikter beaktas
- kalla vid behov in vårdnadshavaren och elev- och studerandevården.

Målet är att erbjuda stöd i ett så tidigt skede som möjligt.

2 Alkohol- och drogprevention i samarbete med vårdnadshavarna

En central förutsättning för framgångsrik alkohol- och drogprevention är ett fungerande samarbete med vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna har det primära ansvaret för barnets och den ungas fostran samt fritid. För vissa vårdnadshavare kan det vara utmanande att sätta tydliga gränser och regler för användning av alkohol, nikotinprodukter och andra berusningsmedel samt penningspel, och läroanstalten kan stödja vårdnadshavarna i den här uppgiften.

Samarbetet mellan hemmet och läroanstalten genomförs på många sätt. Vårdnadshavarna får information om aktuella åtgärder inom alkohol- och drogprevention som eleverna deltar i, och de uppmuntras att diskutera ämnet hemma. Läroanstalten informerar om planen för förebyggande av missbruk samt praxis kring alkohol- och droger via till exempel webbplatser, föräldramöten, föräldraföreningar och Wilma. Vårdnadshavarna har möjlighet att delta i diskussionen och påverka det alkohol- och drogpreventionen vid läroanstalten.

Vårdnadshavarna har också möjlighet att diskutera med experter inom elev- och studerandevården, såsom kuratorn, psykologen eller hälsovårdaren om till exempel föräldraskap, den ungas utveckling och gränssättning. Vid behov kan vårdnadshavarna få vägledning till andra tjänster, såsom familjerådgivning eller mentalvårdstjänster och missbruksvård för unga.

Till exempel på föräldramöten behandlar vi i samarbete med vårdnadshavarna, att de har ansvar att följa alkohollagstiftningen och särskilt att det är olagligt att förmedla alkohol, nikotinprodukter och andra berusningsmedel till minderåriga.

Dessutom behandlar vi resultaten från enkäten Hälsa i skolan tillsammans med vårdnadshavarna, och de får information om hur vi använder resultaten för att utveckla verksamheten och välbefinnandet i läroanstalten.

3 Riktlinjer för krissituationer

Exempel på krissituationer:

- allvarligt berusningstillstånd
- överdos eller misstanke om överdos
- våld eller hotfull situation i samband med alkohol och droger.

Handlingsprinciper:

- säkerställ i första hand säkerheten
- ta vid behov kontakt med nödnumret 112 eller social- och krisjouren (kontakt via e-post till koordineringsgruppen: kriisityo@luvn.fi)
- informera vårdnadshavaren om situationen
- inled fortsatta åtgärder tillsammans med elev- och studerandevården och myndigheterna.

Agera lugnt och enligt överenskomna anvisningar i krissituationer.

I kapitel 4 och 5 finns mer detaljerade handlingsplaner för olika enligt elevens/studerandens ålder samt vilken typ av berusningsmedel det gäller, och i kapitel 6 handlingsmodeller som rör penningspel. Det finns separata handlingsplaner för minderåriga och myndiga.

4 Handlingsplan vid situationer med användning av nikotinprodukter

4.1 Situationer som gäller minderårig elev/studerande

Den här handlingsplanen gäller situationer där en minderårig elev eller studerande använder nikotinprodukter (tobak, e-cigarett, nikotinpåsar, snus) under skoldagen.

Användning av nikotinprodukter på läroanstaltens område under skoldagen strider mot ordningsreglerna och kan leda till disciplinära åtgärder. Disciplinära åtgärder tillämpas utifrån situationens upprepning och allvarlighetsgrad. Parallellt med disciplinära åtgärder inleds alltid nödvändiga studerandevårdande stödåtgärder.

1. Första observation/oro eller misstanke uppstår

När en elev eller studerande använder nikotinprodukter under skoldagen:

- diskutera saken med eleven/den studerande
- kontakta vårdnadshavaren (till exempel kan eleven ringa vårdnadshavaren under övervakning av läraren)
- skicka en skriftlig anmälan till vårdnadshavaren samma dag (till exempel via Wilma).

2. Upprepad användning

Om användningen av nikotinprodukter upprepas:

- diskutera saken på nytt med eleven/den studerande
- kontakta vårdnadshavaren igen
- skicka en skriftlig anmälan till vårdnadshavaren (till exempel via Wilma)
- ta kontakt med elev- och studerandevårdens tjänster (kurator, psykolog eller hälsovårdare).

Dessutom:

- gör en kartläggning av helhetssituationen
- gör en fortsatt plan i samarbete med eleven/den studerande och vårdnadshavarna
- hänvisa vid behov till elev- och studerandevården eller en sektorsövergripande expertgrupp.

3. Uppföljning och fortsatta åtgärder

Om användningen av nikotinprodukter ännu fortsätter:

- kom överens om fortsatta åtgärder och uppföljning från fall till fall tillsammans med eleven/den studerande och vårdnadshavarna
- konsultera familjesocialarbetet vid Västra Nylands välfärdsområde (eller i elevens hemkommun) eller en expert inom barnskyddet (konsultationsnummer: 029 151 3530)
- gör vid behov en anmälan till socialservicen tillsammans med vårdnadshavaren:
 - [orosanmälan](#)
 - [barnskyddsanmälan](#).

Allmänna principer

- experterna inom elev- och studerandevården kan konsulteras anonymt
- målet är alltid att stödja eleven/den studerande, inte att betona bestraffning

- följ skolans praxis för disciplinära åtgärder och fostrande samtal (grundläggande utbildning) eller förfarande i disciplinärenden (gymnasium)
- allmänna principer för disciplinära åtgärder och tryggnadsåtgärder beskrivs i kapitel 7. Åtgärderna genomförs alltid från fall till fall med beaktande av elevens/den studerandes ålder och helhetsituationen.

4.2 Situationer som gäller myndig studerande

Den här handlingsplanen gäller situationer där en myndig studerande använder nikotinprodukter (tobak, e-cigarett, nikotinpåsar, snus) inom läroanstaltens område under skoldagen.

Användning av nikotinprodukter på läroanstaltens område under skoldagen strider mot ordningsreglerna och kan leda till disciplinära åtgärder. Disciplinära åtgärder tillämpas utifrån situationens upprepning och allvarlighetsgrad. Parallellt med disciplinära åtgärder inleds alltid nödvändiga studerandevårdande stödåtgärder.

1. Första observation/oro eller misstanke uppstår

När en studerande använder nikotinprodukter under skoldagen:

- diskutera saken med den studerande
- påpeka att nikotinprodukter är förbjudna inom läroanstaltens område
- en myndig studerande har rätt till innehav av nikotinprodukter, men får inte använda dem på läroanstaltens område.

2. Upprepad användning

Om användningen av nikotinprodukter fortsätter:

- diskutera saken på nytt med den studerande
- genomför ett handledande samtal som en pedagogisk åtgärd
- hänvisa den studerande vid behov till hälsovårdaren.

3. Uppföljning och fortsatta åtgärder

Om användningen av nikotinprodukter ännu fortsätter:

- kom överens om fortsatta åtgärder och uppföljning tillsammans med den studerande
- använd vid behov elev- och studerandevårdens tjänster
- tillämpa gymnasiets disciplinära medel och säkerhetsåtgärder vid behov.

Allmänna principer

- experterna inom elev- och studerandevården kan konsulteras anonymt
- målet är att stödja den studerande och främja välbefinnandet
- följ läroanstaltens riktlinjer för disciplinära åtgärder och förfaranden.

- allmänna principer för disciplinära åtgärder och tryggande åtgärder beskrivs i kapitel 7. Åtgärderna genomförs alltid från fall till fall med beaktande av den studerandes ålder och helhetssituationen.

5 Handlingsplan vid situationer med användning av berusningsmedel

5.1 Situationer som gäller minderårig elev/studerande

Den här handlingsplanen gäller situationer där det finns misstanke om att en minderårig elev eller studerande använder berusningsmedel (till exempel alkohol, narkotika, läkemedel i berusningssyfte, lösningssmedel eller andra motsvarande ämnen).

Användning av berusningsmedel eller att vara påverkad i läroanstalten är en allvarlig överträdelse av ordningsreglerna och kan leda till disciplinära åtgärder. Utöver de disciplinära åtgärderna inleds alltid åtgärder inom elev- och studerandevården samt vid behov åtgärder i samarbete med myndigheter.

1. Oro eller misstanke uppstår

När oro för användning av berusningsmedel uppstår:

- en medlem i personalen diskuterar med eleven/den studerande samma dag
- rektorn samt klassläraren, studiehandledaren eller grupphandledaren får vid behov information om ärendet
- ta alltid kontakt med vårdnadshavaren
- gör en bedömning av situationen som helhet tillsammans med eleven/den studerande och vårdnadshavaren (elevens/den studerandes ålder, användning av berusningsmedel, familjesituation, orosnivå).

Akut berusning: Handla enligt stadens interna åtgärdskort om eleven/den studerande är berusad.

2. Oron växer/upprepad användning

Om misstanken om oroande missbruk stärks:

- samarbetet och kontakten med vårdnadshavarna fortsätter
- ta kontakt med elev- och studerandevårdens tjänster (kurator, psykolog, hälsovårdare)
- kartlägg helhetssituationen och gör en fortsatt plan
- vid behov samarbeta med och konsultera till exempel:
 - familjesocialarbetet

- polisen
- mentalvårdstjänsterna och missbruksvården

- tillsammans med vårdnadshavaren är det möjligt att göra:
 - [orosanmälan](#) eller
 - [barnskyddsanmälan](#).

3. Stödåtgärder och nätverkssamarbete

Med elevens/den studerandes och vårdnadshavarens samtycke:

- inled en kundrelation inom elev- och studerandevården (kurator, psykolog, hälsovårdare eller skolläkare)
- sammanropa en sektorsövergripande expertgrupp vid behov
- kom överens om stödåtgärder och fortsatta åtgärder
- utarbeta en gemensam plan som stöd i situationen.

4. Uppföljning

- följ upp genomförandet av stödåtgärder
- utvärdera situationen regelbundet tillsammans med den studerande och vårdnadshavarna
- precisera och uppdatera planen vid behov
- följ läroanstaltens anvisningar om fostrande samtal, disciplinära åtgärder och säkerhetsåtgärder (grundläggande utbildning och gymnasium).

Allmänna principer

- experterna inom elev- och studerandevården kan konsulteras anonymt
- målet är att stödja eleven/den studerande och stärka välbefinnandet.
- allmänna principer för disciplinära åtgärder och tryggande åtgärder beskrivs i kapitel 7. Åtgärderna genomförs alltid från fall till fall med beaktande av elevens/den studerandes ålder och helhetssituationen.

5.2 Situationer som gäller myndig studerande

Den här handlingsplanen gäller situationer där det finns misstanke om att en myndig studerande använder berusningsmedel (till exempel alkohol, narkotika, läkemedel i berusningssyfte, lösningssmedel eller andra motsvarande ämnen).

För myndiga studerande grundar sig åtgärderna på läroanstaltens ordningsregler, handledning samt disciplinära åtgärder enligt gymnasielagen. I verksamheten betonas den studerandes eget ansvar, säkerhet samt stöd inom elev- och studerandevården.

1. Oro eller misstanke uppstår

När oro uppstår:

- en medlem i personalen diskuterar med den studerande samma dag
- rektorn och grupphandledaren får vid behov information om ärendet
- kontakta vårdnadshavaren om den studerande ger sitt samtycke.

Gör en bedömning av situationen utifrån:

- vilka berusningsmedel som använts
- orosnivå
- den studerandes skolgång, frånvaro och beteende
- sociala relationer.

Akut berusning: Handla enligt stadens interna åtgärdskort om den studerande är berusad.

2. Oron växer/uppripar användning

Om misstanken om oroande missbruk stärks:

- kontakta vårdnadshavaren med den studerandes samtycke
- ta kontakt med elev- och studerandevården
- kartlägg helhetssituationen och gör en fortsatt plan.

Vid behov:

- konsultera polis, socialtjänsterna eller mentalvårdstjänsterna och missbruksvården
- gör en [orosanmälan](#) till socialtjänsterna för en bedömning av situationen.

3. Stödåtgärder och nätverkssamarbete

Med den studerandes samtycke:

- inled elev- och studerandevård
- sammankalla en sektorsövergripande expertgrupp
- kom tillsammans överens om stödåtgärder och fortsatta åtgärder
- utarbeta en gemensam plan som stöd i situationen.

4. Uppföljning

- följ upp genomförandet av stödåtgärder
- utvärdera situationen regelbundet
- uppdatera vid behov planen tillsammans med den studerande.

Allmänna principer

- experterna inom elev- och studerandevården kan konsulteras anonymt

- målet är att stödja den studerande och stärka välbefinnandet
- följ läroanstaltens riktlinjer och metoder för disciplinära åtgärder och förfaranden.
- allmänna principer för disciplinära åtgärder och tryggande åtgärder beskrivs i kapitel 7. Åtgärderna genomförs alltid från fall till fall med beaktande av studerandens ålder och helhetssituationen.

6 Handlingsplan för situationer där en myndig studerande har spelproblem

Den här handlingsplanen gäller situationer där det finns misstanke om att en myndig studerande har ett skadligt eller oroväckande spelberoende (till exempel rikligt spelande, skuldsättning eller spelproblem som påverkar studierna och välbefinnandet).

För minderåriga är penningspel förbjudna. I dessa situationer ska personalen handla på motsvarande sätt som vid andra överträdelser av regler, i samarbete med vårdnadshavarna.

1. Oro eller misstanke uppstår

När oro för spelberoende uppstår:

- en medlem i personalen diskuterar med den studerande i ett så tidigt skede som möjligt
- rektorn och grupphandledaren får information om ärendet vid behov
- kontakta vårdnadshavaren om den studerande ger sitt samtycke.

Gör en bedömning av situationen utifrån:

- spelproblemets omfattning och karaktär
- eventuellt användning av pengar, skuldsättning eller ekonomiska svårigheter
- den studerandes skolgång, frånvaro och koncentration
- psykiskt välbefinnande (till exempel stress, ångest)
- sociala relationer.

Målet är att identifiera eventuella skadliga spelproblem i ett tidigt skede och erbjuda stöd.

2. Oron växer/uppprepade skadliga spelproblem

Om oron växer eller spelproblemen fortsätter på ett skadligt sätt:

- kontakta vårdnadshavaren om den studerande ger sitt samtycke
- kontakta elev- och studerandevårdens tjänster (kurator, psykolog, hälsovårdare)
- kartlägg helhetssituationen och gör upp en fortsatt plan.

Vid behov:

- hänvisa den studerande till ekonomi- och skuldrådgivning
- hänvisa den studerande till mentalvårdstjänsterna och missbruksvården
- konsultera socialtjänsterna
- gör en [orosanmälan](#) till socialtjänsterna för en bedömning av situationen.

3. Stödåtgärder och nätverkssamarbete

Med den studerandes samtycke:

- inled elev- och studerandevård
- sammankalla en sektorsövergripande expertgrupp
- kom tillsammans överens om stödåtgärder och fortsatta åtgärder
- ge den studerande stöd i att hantera spelproblemen (till exempel genom begränsning av spelande, stärkta vardagsstrukturer)
- utarbeta en gemensam plan som stöd i situationen.

4. Uppföljning

- följ upp genomförandet av stödåtgärderna
- utvärdera situationen regelbundet
- uppdatera planen vid behov tillsammans med den studerande.

Allmänna principer

- experterna inom elev- och studerandevården kan konsulteras anonymt
- målet är att stödja den studerande och stärka välbefinnandet
- spelberoende betraktas som en fråga om välbefinnande och stöd, inte som ett disciplinärt ärende
- följ läroanstaltens riktlinjer och metoder för disciplinära åtgärder och förfaranden vid behov
- allmänna principer för disciplinära åtgärder och tryggnadsåtgärder beskrivs i kapitel 7. Åtgärderna genomförs alltid från fall till fall med beaktande av den studerandes ålder och helhetssituationen.

7 Disciplinära åtgärder, ordningsregler och tryggnadsåtgärder

Innehav, användning och överlåtelse av nikotinprodukter (inkl. tobaksprodukter och nikotinvätskor), alkohol samt narkotika och andra berusningsmedel är förbjudet i läroanstalten

och under skoldagen. Enligt tobakslagen (549/2016) är användning av tobaksprodukter och nikotinvätskor förbjuden på läroanstalternas inomhus- och utomhusområden. Med stöd av alkohollagen (1102/2017) samt narkotikalagen (373/2008) är innehav och användning av dessa ämnen förbjuden eller reglerad.

De ovan nämnda handlingarna strider mot ordningsreglerna och äventyrar lärmiljöns säkerhet samt arbetsron. De åtgärdas omedelbart och från fall till fall, och för dem kan disciplinära åtgärder och trygghetsåtgärder enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) samt gymnasielagen (714/2018) tillämpas.

Minderårigas penningspel är förbjudet med stöd av lotterilagen (1047/2001). Penningspel på läroanstaltens område, under skoldagen eller i skolans arrangerade tillställningar hör inte till läroanstaltens verksamhet. Om penningspel stör undervisningen, äventyrar säkerheten eller på annat sätt strider mot ordningsreglerna, ingrips omedelbart, och disciplinära åtgärder och trygghetsåtgärder enligt lagen om grundläggande utbildning eller gymnasielagen kan tillämpas.

Disciplinära åtgärder i den grundläggande utbildningen omfattar bland annat fostrande samtal, kvarsittning, skriftlig varning och avstängning för viss tid. I gymnasiet omfattar disciplinära åtgärder skriftlig varning, avstängning för viss tid samt andra åtgärder enligt gymnasielagen och läroanstaltens disciplinplan.

Trygghetsåtgärder kan användas i enlighet med lagens förutsättningar för att säkerställa undervisningens och lärmiljöns trygghet. Åtgärderna genomförs alltid från fall till fall, med beaktande av proportionalitetsprincipen samt elevens eller den studerandes ålder och den samlade situationen. För minderåriga samarbetar man med vårdnadshavarna.

Vid sidan av disciplinära åtgärder inleds vid behov studerandevårdens stödåtgärder. Målet är att trygga elevens eller den studerandes välbefinnande, erbjuda tillräckligt stöd samt förebygga skador.

8 Dokumentation och dataskydd

Alla situationer som gäller elevens eller den studerandes välbefinnande, missbruk eller spelproblem behandlas konfidentiellt i enlighet med gällande lagstiftning.

Dokumentationen grundar sig på lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet samt dataskyddslagstiftningen, såsom EU:s allmänna dataskyddsförordning (GDPR) och den nationella dataskyddslagen.

Experterna inom elev- och studerandevården dokumenterar sitt kundarbete i elevhälsoregistret. I anteckningarna beskrivs:

- observationer och orosmoment
- genomförda diskussioner och överenskomna åtgärder
- eventuella fortsatta planer och uppföljning.

Anteckningarna görs sakligt, exakt och objektivt. Onödig eller irrelevant information används inte.

Uppgifterna behandlas endast av personer som har rätt att hantera dem inom ramen för sina arbetsuppgifter. Uppgifterna överläts inte till utomstående utan samtycke från eleven/den studerande eller i fråga om minderåriga utan samtycke från vårdnadshavaren, om inte lagstiftningen kräver något annat.

Vårdnadshavaren har rätt att få information om sitt minderåriga barns ärenden i enlighet med gällande lagstiftning. Elevens ålder, utvecklingsnivå och bästa intresse ska ändå beaktas.

En studerande har rätt att ta del av sina egna uppgifter i enlighet med dataskyddslagstiftningen.

Vid behandling av uppgifter följer vi alltid centrala principer för dataskydd:

- laglighet, skälighet och transparens
- minimering av uppgifter
- bundenhet till användningsändamålet
- noggrannhet och datasäkerhet

All behandling sker i datasäkra system enligt läroanstaltens anvisningar.

9 Genomförande, uppföljning och utvärdering av det förebyggande missbruksprogrammet

Varje läroanstalt ansvarar för genomförandet av planen under ledning av rektor. Elev- och studerandevårdens styrgrupp ansvarar för uppföljningen och utvärderingen. Vid uppföljningen används bland annat resultaten från enkäten Hälsa i skolan och annan välfärdsinformation.

Vi utvärderar och uppdaterar planen vid behov, dock minst i samband med uppdateringen av elev- och studerandevårdsplanen vart fjärde år.

10 Tillgång till planen

Missbruksplanen ska vara lättillgänglig för läroanstaltens personal och vårdnadshavarna. Den finns även tillgänglig för alla på läroanstalternas webbplatser.

Läroanstaltens ledning ansvarar för att planen behandlas i början av läsåret och att personalen introduceras i planen.

Enhetsspecifika preciseringar beskrivs i läroanstaltens läsårsplaner.